

Forhandling

Arbejdsministeren (Kirkegaard):

Dette forslag fra Socialdemokratiet om ændring af ligeløns- og ligebehandlingslovene er fremsat efter en længere debat i offentligheden om den manglende ligeløn mellem kønnene. Forskellige undersøgelser har vist, at der er forskelle mellem mænds og kvinders aflønning, og at disse forskelle ikke altid kan forklares. Det er, og det har hele tiden været regeringens erklærede mål at sikre og tilskynde til en mere lige løn. Derfor stemte regeringen også for dagsordenen af 21. februar i år, hvorefter bestræbelserne for at sikre ligeløn skal intensiveres. Vi arbejder således hele tiden med problemet.

Et grundlæggende træk ved debatten er, at vi alle er tilhængere af ligeløn. Vi har tidligere valgt de lette løsninger, og tiden er nu kommet til, at der for alvor tages fat på de mere grundlæggende problemer.

Jeg står imidlertid stærkt tvivlende over for forslagsstillernes valg af metode. Forslaget bygger på den grundtanke, at man kan lovgive sig ud af problemet. Det er en grundtanke, som ligger langt fra den måde, hvorpå man normalt løser problemerne på det danske arbejdsmarked.

Den eksisterende lovgivning er i realiteten ganske stram. Derfor er det betænkeligt, at lovforslaget lægger op til, at der skal ske en lovændring, hver gang der foreligger et nyt fortolkningsbidrag, hvad enten dette er fra EF-Domstolen eller fra anden side.

En lov bør ændres, hvis den er i strid med den gældende eller ønskede retstilstand, men ikke fordi den er mere generelt formuleret end de enkelte retsafgørelser.

I foråret 1990 var der faktisk enighed mellem så godt som samtlige partier her i Tinget om, at arbejdsmarkedets parter havde ansvaret for den kønsbestemte forskelsbehandling i aflønningen. På baggrund af den debat sendte jeg et brev til parterne, hvori jeg anmodede om, at man tillagde ligelønsproblematikken vægt ved de kommende overenskomstforhandlinger.

Nu hvor overenskomstforhandlingerne er ved at være afsluttede, vil jeg igen spørge parterne, hvordan ligelønsaspektet har påvirket forhandlingerne. Jeg vil imidlertid herudover gerne være med til at tage en fordomsfri drøftelse af problemstillingerne under udvalgsbe-

handlingen. Jeg ser meget gerne, at en sådan drøftelse får et videre sigte end det foreliggende meget tekniske lovforslag.

Jeg vil f.eks. gerne have en tilbunds gående drøftelse af, hvad vi kan gøre ved det kønsopdelte arbejdsmarked, herunder mangelen på kvindelige ledere. Navnlig ville jeg være glad, hvis debatten kunne give anledning til lidt selvansagelse.

Jeg synes, jeg alt for ofte kan læse historier om mandlige lønmodtagere, der er afvisende over for kvinder på arbejdspladsen, og arbejdsgivere, som er næsten dogmatiske i deres afvisning. Jeg synes også, at det, der smukt er blevet betegnet som Rip, Rap og Rup-effekten, er noget, vi alle må kunne gøre noget mere ved. På denne baggrund skal mine kommentarer til de enkelte forslag være meget kortfattede her i dag, men jeg er naturligvis parat til at uddybe mine synspunkter i udvalget.

Socialdemokratiet har foreslået to ændringer i den gældende lov om ligestilling mellem mænd og kvinder. For det første foreslås, at Ligestillingsrådet ved behandling af konkrete sager kan indhente erklæringer fra særligt sagskyndige. Dette forslag kan medføre betydelige udgifter til løn og vederlag for besigtigelser, udarbejdelse af rapporter og lign., udgifter, der helt sikkert ikke kan holdes inden for Ligestillingsrådets bevillinger, og i givet fald må udgifterne jo skulle afholdes af sagens parter.

For det andet foreslås, at nævnte særligt sagskyndige og repræsentanter fra Ligestillingsrådet skal kunne besigtige arbejdets udførelse på de implicerede virksomheder uden retskendelse, men dog mod behørig legitimation. Det er stærkt betænkeligt at give Ligestillingsrådet kompetence til at foretage tvangsindgreb af den nævnte vidtgående karakter. I de tilfælde, hvor der er hjemlet tilsvarende adgang for forvaltningsmyndigheder, f.eks. skattevæsenet, miljømyndighederne eller Arbejdstilsynet, er det kendetegnende, at disse myndigheder træffer afgørelse i sagerne. Ligestillingsrådet har ikke en sådan kompetence i den gældende ligestillingslovgivning, rådet afgiver kun udtalelser og undersøger forhold.

Der vil således være tale om en betydelig principiel nydannelse, hvis Ligestillingsrådet, der ikke er en offentlig kontrolmyndighed, tillægges kompetence til besigtigelse uden samtykke fra virksomhedens indehaver og uden